

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 22. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 11. marts 2016

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Mette Gjerskov (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Hans Andersen (V), Jens Joel (S), Peter Hummelgaard Thomsen (S) og Søren Søndergaard (EL).

Desuden deltog: Udenrigsminister Kristian Jensen og miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen.

Kenneth Kristensen Berth fungerede som formand under punkt 3, 4 og delvis under punkt 5.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3457 (udenrigsanliggender) den 14. marts 2016

Udenrigsministeren forelagde de væsentligste punkter på rådsmødet om udenrigsanliggender den 14. marts 2016 til orientering.

1. Rusland

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3457 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (134) – bilag 609 (fortroligt) (Udenrigsministeriets fortrolige notat om Ukraine)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (141) – bilag 356 (udvalgsmødereferat side 504, senest behandlet i EUU 16/1-15)

EUU alm. del (13) – bilag 610 (fortroligt) (skriftlig forelæggelse (FO) vedr. yderligere sanktioner mod Rusland i lyset af situationen i Ukraine)

Udenrigsministeren: På rådsmødet forventes en drøftelse af EU's tilgang til Rusland. Det er første gang siden januar 2015, at forholdet til Rusland er på dagsordenen for et udenrigsministtermøde, men vi har hyppigt beskæftiget os mere indirekte med Rusland i vores drøftelser af Ukraine, Syrien, Iran og andre internationale udfordringer.

Denne gang forventer jeg en bredere diskussion, som vil tage afsæt i EU's to-spors tilgang til Rusland. På den ene side må vi fastholde presset på Rusland, på den anden side må vi forsøge at påvirke Rusland gennem kritisk dialog. Det er mit klare indtryk, at det fortsat er den fælles holdning blandt EU's medlemsstater. Det ændrer naturligvis ikke på, at der blandt 28 lande altid vil være forskellige opfattelser af, præcis hvor man skal lægge balancen mellem pres og dialog.

I EU-kredsen er vi helt enige om, at der ikke kan blive tale om "business as usual", før Rusland har leveret sit bidrag til fuld implementering af Minskaftalen. Desværre er der

ikke noget, der tilsiger en ændring i positiv retning. Blandt andet mangler Rusland og de russiskstøttede separatister fortsat at levere på en holdbar våbenhvile, tilbagetrækning af tunge våben og uhindret adgang for SMM-observatørerne.

Derfor besluttede EU-landene i går at videreføre de individuelle sanktioner mod individer og juridiske personer, der underminerer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed. Det drejer sig om forlængelse af indrejseforbud og fastfrysning af aktiver for 146 personer og 37 entiteter frem til 15. september 2016.

Sanktionerne – både de personrettede og de økonomiske sanktioner – er et godt og smidigt disciplineringsinstrument. De er målrettede; de kan hurtigt op- og nedskaleres efter behov; og så indebærer de langt større omkostninger for Rusland, end de gør for os selv. For et år siden besluttede EU's stats- og regeringschefer at sammenkoble EU's sanktionspolitik med implementering af Minsk-aftalen. Det vil altså også være Minsk-aftalen, som er udslagsgivende, når der skal tages stilling til videreførelse af de økonomiske sanktioner, som udløber den 31. juli 2016.

Drøftelsen på mandag forventes imidlertid ikke at fokusere på Minsk-aftalen og sanktionspolitikken, men i højere grad på, hvordan vi i EU bedst ruster os til at have en fornuftig og fælles tilgang til Rusland.

For mig at se handler det om, at vi tilstræber at efterleve nogle generelle principper i vores tilgang til Rusland:

For det første bør vi styrke vores evne til at reagere på og modgå uønskede handlinger og pres fra russisk side. Det gælder på alle områder: På energiområdet skal vi færdiggøre arbejdet med den fælles energiunion og mindske vores afhængighed. I forhold til propaganda skal vi fortsætte med at imødegå myter og løgne, både gennem EU's nyoprettede enhed for strategisk kommunikation og ved at styrke frie medier i det østlige nabo-skabsområde. Samtidig skal vi fortsætte støtten til Ukraine og andre østlige partnerlande, så også de gøres mere modstandsdygtige over for russisk pres for at opgive reformer i europæisk retning.

For det andet skal vi sørge for, at vi ikke sender et forkert signal om, at vi er på vej tilbage til business as usual. Det er vi ikke. Dels skal vi kommunikere skarpt og aktivt modgå et russisk narrativ om, at EU og Rusland nærmest pr. automatik vil finde hinanden igen. Dels skal vi alle udvise en vis tilbageholdenhed i vores bilaterale relationer med Rusland. Det er vigtigt, at vi indretter vores kritiske dialog på en måde, så det ikke uden videre kan udnyttes til russiske propagandaformål.

For det tredje bør vi konstant minde Rusland om, at Rusland har forpligtet sig til en lang række internationale spilleregler. Det drejer sig eksempelvis om staters suveræne ret til selvbestemmelse som fastlagt i OSCE Helsinki-slutakten fra 1975. Det drejer sig om demokratiske friheds- og menneskerettigheder, bærende værdier for Europarådet, som Rusland siden 1996 har været medlem af. Og det drejer sig om globale spilleregler for

frihandel, som defineret af WTO, hvor Rusland har været medlem siden 2012. På alle områder lader Ruslands handlinger fortsat en del tilbage at ønske. Det er vigtigt, at vi i EU – individuelt og kollektivt – minder Rusland om deres forpligtelser. Derfor rejste jeg selv i mit korte møde med Lavrov i Genève i sidste uge problematikken omkring Ruslands WTO-stridige stop for import af svinekød fra EU-lande, som stammer tilbage fra februar 2014.

Endelig – for det fjerde – skal vi i EU i endnu højere grad støtte de prodemokratiske og vestlige strømninger, som trods alt også findes i Rusland. Det kan vi gøre ved at investere mere i mellemfolkelige kontakter mellem EU og Rusland for derved at skabe muligheder for almindelige russere til at opleve EU med egne øjne. Det kan blandt andet ske ved at styrke akademisk samarbejde og gennem udvekslingsaftaler inden for uddannelses-, videnskabs- og kulturområderne. Samtidig bør vi overveje, om der kan ydes mere EU-støtte til civilsamfundsorganisationer i Rusland, som trues af en diskriminerende ngo-lovgivning og andre begrænsninger på forsamlings- og ytringsfrihed.

Vores fælles analyse og forståelse af Rusland skal også skærpes. I dag ser vi nok anderledes på Rusland og mulighederne for samarbejde end for tre år siden. Og business-as-usual – forstået som tiden før Krimannekteringen og Ukraine krisen – kommer nok aldrig tilbage. Det ændrer ikke på, at vi skal forsøge at opbygge et nyt forhold til Rusland, både nu, og især når den politiske løsning i Ukraine er fundet.

Formanden spurgte, om ministeren forventede, at blokaden af svinekød – som var noget af en økonomisk klemme for Danmark – ville fortsætte. Det var sådan, man kunne forvente at Rusland reagerer, men de er nu engang med i WTO.

Udenrigsministeren svarede, at han havde nævnt bruddet på WTO-aftalen efter at have nævnt Syrien, Ukraine, Arktis på et 20-minuttersmøde. Lavrov ikke var forberedt på, at det blev nævnt, for det er den russiske handelsministers område, men han noterede sig det. Hvis Rusland vil leve op til medlemskabet, må de stoppe blokaden.

2. Libyen

– *Politisk drøftelse/evt. politisk enighed*

Rådsmøde 3457 – bilag 1 (samlenotat side 5)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 54 (udvalgsmødereferat side 112, senest behandlet i EUU 25/9-15)

Udenrigsministeren: Der vil ligeledes være en drøftelse af den seneste udvikling i Libyen og status for implementeringen af den politiske aftale, der i december blev indgået mellem de libyske parter. FN's særlige repræsentant, Martin Kobler, forventes at deltage.

Den politiske proces er særdeles skrøbelig. Etableringen af en libysk samlingsregering udestår fortsat, idet parlamentet i Tobruk endnu ikke har godkendt samlingsregeringen. Det internationale samfund med Martin Kobler i spidsen presser hårdt på for en officiel godkendelse hurtigst muligt.

Det er sandsynligt, at der på mødet mandag opnås politisk enighed om, at EU skal stå parat til at vedtage EU-sanktioner mod centrale libyske aktører, som aktivt har forsøgt at obstruere forhandlingsprocessen. En sådan beslutning vil kunne formaliseres hurtigt efterfølgende, såfremt de pågældende fortsat obstruerer.

Jeg forventer desuden en drøftelse af den forværrede sikkerhedssituation i landet og den stigende trussel fra ISIL, der har formået at udnytte det politiske og sikkerhedsmæssige tomrum i Libyen. Der vurderes at være op mod 5000 krigere i landet. Jeg forventer, at vi vil drøfte, hvordan EU eventuelt kan bistå til at forbedre sikkerheden i Tripoli. Det er nemlig helt centralt, at samlingsregeringen – når den endelig kommer på plads – hurtigt kan indsættes i Tripoli for at sikre sin legitimitet.

En bredt forankret politisk aftale samt en fungerende national samlingsregering vil skabe grundlaget for, at det internationale samfund, herunder EU, kan medvirke til at genoprette fred og stabilitet i Libyen. Det vil også være vigtigt for effektivt at kunne bekæmpe den stigende terrortrussel og dæmme op for migrationsstrømmene mod Europa.

EU har stillet en støttepakke til Libyen på 100 mio. EUR i udsigt, når samlingsregeringen er på plads. Støtten forventes bl.a. at gå til kapacitetsopbygning, levering af basale ydelser, uddannelse, økonomisk udvikling og sikkerhedssektorreform.

Danmark bakker fuldt op om et stærkt EU-engagement i Libyen. Vi lægger vægt på, at de konkrete indsatser identificeres i tæt dialog med libyerne selv samt med relevante internationale og regionale partnere.

3. Iran

– *Orientering/Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3457 – bilag 1 (samlenotat side 7)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: På rådsmødet ventes den høje repræsentant at redegøre for sit kommende besøg til Iran. Det vil være starten på en egentlig EU-Iran-dialog i opfølgning på atomaftalen.

Dialogen ventes især at fokusere på energi og det kommercielle samarbejde med Iran. Derudover – hvilket vi har lagt vægt på fra dansk side – vil der også være en dialog om immigration med to elementer, nemlig afghanske flygtninge i Iran og illegal migration til EU. Jeg forventer også, at menneskerettigheder vil indgå i dialogen. I den forbindelse vil der særlig blive lagt vægt på Irans høje antal henrettelser for narkotikaforbrydelser.

De kommercielle relationer vil også stå centrale i dialogen. Der er et gensidigt ønske om styrkede økonomiske relationer og styrke dialogen inden for en lang række sektorer, herunder energi og klima. Der er ingen tvivl om, at det iranske marked har et stort potentiale – også for danske virksomheder. Det blev bekræftet under mit besøg i Teheran i starten af året, hvor jeg blev ledsaget af en større erhvervsdelegation. Her var fokus på fødevarer, sundhed, energi, cleantech og den maritime sektor. Det er alle sektorer, hvor Danmark har en særlig styrkeposition. Og vi prioriterer fra dansk side, at de pågældende sektorer får en central plads i den kommercielle dialog mellem EU og Iran.

Den overordnede regionale udvikling vil også blive drøftet i forbindelse med EU-Iran-dialogen. Men som sagt mange gange tidligere må vi være realistiske og ikke naive. Iran har store geopolitiske interesser i regionen, og de kan ikke forventes at ændre sig på kort sigt.

Der er dog enkelte lyspunkter. Iranerne gik den 26. februar til stemmestemmerne for at vælge et nyt parlament og nye repræsentanter til Eksperternes Råd. Det endelige resultat forventes først ultimo april. Men foreløbig tyder det på, at den moderate fløj er blevet styrket, og præsident Rouhani kan se frem til at få et mere samarbejdsvilligt parlament i den kommende periode. Det skal dog understreges, at Irans udenrigspolitik primært styres af de konservative kræfter, og der er derfor ikke udsigt til, at Irans adfærd i regionen står til at ændre sig i den nærmeste fremtid.

Der vil være en mere grundig drøftelse af EU-Iran-dialogen på den anden side af Mogherinis besøg, men hvis det udvikler sig til en reel drøftelse på mandag, vil jeg gentage, at vi fra dansk side særligt ønsker at fremhæve menneskerettigheder og migration som en del af den kommende EU-Iran-dialog.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at Dansk Folkeparti og regeringen havde forskellige opfattelser af aftalen med Iran, men nu, hvor den var indgået, må man få det bedste ud af den. Tilbagetagelse af ulovlige migranter var ikke ministerens ressort, men han fremlagde et punkt, der bl.a. handlede om det. Kenneth Kristensen Berth spurgte derfor om, hvordan man kunne lave om på, at det er umuligt at tilbagesende udviste iranere, der ikke selv vil, til Iran. Det gjaldt både afviste asylansøgere og udviste kriminelle, og Danmark har en relativt stor gruppe udviste iranere, som Iran ikke vil tage imod – folk, der var dømt for mord, narkokriminalitet og lignende. Ministeren kunne eventuelt sende spørgsmålet videre til ressortministeren. Kan man genoptage sagerne, hvis der sker en udvikling?

Søren Søndergaard bemærkede, at man ikke burde nævne valget i Iran uden at påpege, at det ikke var et frit valg. Langt de fleste kandidater var forhindret i at opstille af nogle mullaher, der bestemte, hvem der måtte stå på stemmesedlerne.

Regeringen fremhævede behovet for at få tilbagetagelse af afviste asylansøgere omfattet af dialogen, og nævnte så også, at menneskerettighederne og Irans nationale rolle skal indgå. Det forekom ham at være en lidt omvendt rækkefølge: Det er på grund af Irans regionale rolle og problemer med menneskerettighederne, at man har iranske asylansøgere. Han savnede også en kritik af Irans opførsel i Irak. Det irakiske regime er under tøflen for det iranske styre, og Iran gennemfører aktioner i Irak. Angrebene på Camp Liberty blev udført af folk, der talte farsi, og Irans rolle i den syriske konflikt er også problematisk. Det burde man blive ved med at tage op i dialogen. Det var kun et spørgsmål om tid, før man igen ser iranske angreb på forsvarsløse flygtninge i Irak. EU's historie på området var ikke strålende. PMOI kom f.eks. på terrorlisten af hensyn til et engelsk olieselskab og blev først fjernet, da en engelsk højesteretsdommer meddelte, at beslutningen var pervers. EU måtte fjerne PMOI fra terrorlisten, fordi der ikke var grundlag for det.

Formanden bad ministeren uddybe, hvilke spørgsmål om de afghanske flygtninge i Iran man ville rejse.

Udenrigsministeren gav Kenneth Kristensen Berth ret i, at hjemsendelse var udlændingeministerens ressort, men Udenrigsministeriet assisterer meget i spørgsmålet om hjemsendelse, herunder kontakten med andre lande om aftaler. Man har en hjemtagelsesaftale med Iran, men på den betingelse, at det skal være frivilligt, ellers udsteder Iran ingen rejsedokumenter. For øjeblikket havde man i Danmark 154 iranske statsborgere i udsendelsesprocedure. Det ville man bede EU tage op over for Iran, så man kunne lægge pres på for at få fat i hjemtagelserne. Skulle det lykkes, vil det omfatte alle iranske statsborgere i udsendelsesposition.

Ministeren gav Søren Søndergaard ret i, at Iran i modsætning til andre lande ikke snyder efter valget, men før ved at fjerne de kandidater, de ikke kan lide. Det var desværre ikke enestående, også andre lande bruger husarrest og andet. Der er ikke frit valg i Iran, men på trods af fejl og mangler tydede alle vurderinger på, at det nye parlament var mere reformorienteret end det tidligere.

Regeringen ville bede Den Fælles Udenrigstjeneste tage Irans pres på Irak op i dialogen, men også Irans betydning for regionen generelt, herunder også Syrien og Yemen. Ministeren ville ikke forsvare alt, hvad EU tidligere har gjort, men EU har spillet en afgørende rolle for at få en atomaftale med Iran.

Ministeren svarede formanden, at der var ca. to mio. afghanske flygtninge i Irak. Behandlingen af dem skulle sikres, og man ville tage de mange eksempler på dødsstraf for narkotikakriminalitet, som nogle havde været involveret i, op.

Søren Søndergaard opfordrede ministeren til at tage spørgsmålet om Camp Liberty op. Danmark har gennem EU og FN været med til at presse folk til at lade sig evakuere fra den meget sikrere Camp Ashraf til Camp Liberty, der er mere trang, og hvor folk bliver myrdet.

Udenrigsministeren ville nævne spørgsmålet. Han kendte ikke den forhistorie, Søren Søndergaard nævnte.

4. Mellemøsten

– *Orientering/Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3457 – bilag 1 (samlensnotat side 10)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 184 (udvalgsmødereferat side 175, senest behandlet i EUU 13/11-15)

Ministeren nævnte ikke dette punkt.

5. Kommissionens forslag til forordning om et EU-system for selvcertificering af due diligence-praksis i forsyningskæden for ansvarlige importører af tin, tantal, wolfram og deres malme samt guld med oprindelse i konfliktramte områder og højrisikoområder

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet*

KOM (2014) 0111, JOIN (2014) 0008

Rådsmøde 3457 – bilag 1 (samlenotat side 12)

KOM (2014) 0111 - svar på spm. 1 om, hvor langt man er kommet i forhandlingerne vedr. forordningen om et EU-system for selvcertificering af due diligence-praksis, fra udenrigsministeren

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 254 (udvalgsmødereferat side 235, senest behandlet i EUU 20/11-15)

Udenrigsministeren: Endelig vil jeg gerne benytte lejligheden til at orientere om en sag, der ikke er på dagsordenen for det kommende rådsmøde, men som I tidligere har udvist interesse for. Det drejer sig om forslaget til EU-forordning om konfliktminerale.

Under mødet i Europaudvalget den 20. november sidste år orienterede jeg udvalget om status i forhandlingerne om forordningen. Jeg lovede, at jeg ville vende tilbage til udvalget, hvis forhandlingssituationen under trilogen med Kommissionen og Europa-Parlamentet kunne se ud til at bevæge sig. Det er netop tilfældet nu. Inden det første møde i trilogen, som fandt sted den 1. marts i år, fremlagde Kommissionen et kompromisforslag, der lægger op til en obligatorisk ordning for ansvarlig import til EU af konfliktminerale – i modsætning til Kommissionens oprindelige forslag, der lagde op til en frivillig ordning. Det gjorde Kommissionen, fordi dens læsning af Europa-Parlamentet var, at Parlamentet ville holde fast i sit forslag om en mere vidtgående obligatorisk ordning. Parlamentets forslag er, at ordningen skal være obligatorisk, og at den – ud over importører – skal omfatte eksempelvis producenter af halvfabrikata og færdigvarer indeholdende konfliktminerale. Formandskabets vurdering er, at der nu er risiko for, at forhandlingerne vil bryde sammen, hvis Rådet og Parlamentet fortsat ikke viser tegn på vilje til at bevæge sig på det næste møde i trilogen, der afholdes den 5. april.

Fra dansk side mener vi, at et sammenbrud vil være en uheldig udgang på arbejdet med en EU-forordning, der startede tilbage i foråret 2014. Vi har brug for forordningen og den integrerede tilgang til øget stabilitet og udvikling i konfliktområder, som den er en vigtig del af. Fra europæisk side er vi nødt til at håndtere de problemer, som den uansvarlige handel med konfliktminerale skaber i en række konfliktområder i verden, selvfølgelig især i De Store Søers Region. Derfor vil vi fra regeringens side være indstillet på at støtte Kommissionens kompromisforslag om en obligatorisk ordning for EU-importører, hvis det er nødvendigt for at undgå, at forhandlingerne bryder sammen. Det er endnu for tidligt at sige, om et flertal blandt medlemsstaterne deler vores synspunkter.

Formanden orienterede om, at der var blevet oversendt et svar fra ministeren om forhandlingerne om konfliktmaterialer. Hun havde forstået det sådan, at Rådet er slapperne og Parlamentet er strammerne i sagen – men hvor regnede ministeren med at det landede? Hvad vil Parlamentet gå med til? De går benhårdt til spørgsmålene om obligatoriske ordninger.

Udenrigsministeren vidste ikke, hvor man ville lande. Han troede dog, det ville være muligt finde en form for løsning, så man kunne komme videre. Om dem, der tidligere har været fortalere for en frivillig ordning, vil være med til en obligatorisk ordning, vidste man ikke. Men det er den vej, vi skal, hvis forhandlingerne ikke skal bryde sammen, og regeringens ønske er at være med til at skabe momentum.

6. Modernisering af EU-Mexico-partnerskabsaftale

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet*

Rådsmøde 3457 – bilag 1 (samlenotat side 16)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

Ministeren nævnte ikke dette punkt.

7. Eventuelt

Ministeren nævnte ikke dette punkt.

8. Siden sidst

Ministeren nævnte ikke dette punkt.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 3458 (almindelige anliggender) den 15. marts 2016

Udenrigsministeren sagde, at han, hvad rådsmødet vedrørende almindelige anliggender angik, ville forelægge to sager af særlig interesse. Det ene var til forhandlingsoplæg. Medlemmerne var velkomne til også at stille spørgsmål til andre punkter på dagordenen.

Udg. 1. Opfølgning på møder i Det Europæiske Råd

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3458 – bilag 2 (supplerende samlenotat)

Uformelt møde i Det Europæiske Råd 7/3-16 – bilag 2 (erklæring fra det uformelle møde i DER 7/3-16)

Det Europæiske Råd 18-19/2-16 – bilag 8 (konklusioner fra mødet i Det Europæiske Råd 18-19/2-16)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

Punktet var udgået.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 17.-18. marts 2016 – udkast til konklusioner

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3458 – bilag 3 (supplerende samlenotat)

Det Europæiske Råd 17-18/3-16 – bilag 1 (fortroligt) (udkast til kommenteret dagsorden vedr. møde i Det Europæiske Råd 17-18/3-16)

Det Europæiske Råd 17-18/3-16 – bilag 2 (fortroligt) (udkast til konklusioner vedr. møde i DER 17-18/3-16)

Udenrigsministeren: På vores møde den 15. marts vil vi drøfte udkastet til Det Europæiske Råds konklusioner for mødet den 17. - 18. marts.

Det er forventningen, at hovedemnet for mødet i Det Europæiske Råd den 18.-19. marts vil være flygtninge- og migrationskrisen. Vi står fortsat over for en enorm udfordring i forhold til de store flygtninge- og migrationsstrømme. Der er dog grund til forsigtig optimisme, efter at man på EU-Tyrkiet-topmødet og det efterfølgende ekstraordinære og uformelle DER den 7. marts blev enige om nogle overordnede rammer for håndteringen af de udfordringer, vi står overfor.

Det fremgår af erklæringen fra mødet den 7. marts, at de irregulære migrationsstrømme langs Vestbalkanruten nu er hørt op. Makedonien, Serbien, Kroatien og Slovenien har meddelt, at de ikke længere vil tillade personer uden de rette papirer at krydse grænserne. Dette lægger selvsagt et pres på Grækenland og Tyrkiet, der skal hindre de illegale

krydsninger over det Ægæiske Hav og slå ned på de menneskesmuglere, som opererer i området. Dette pres skal bruges konstruktivt til at muliggøre aftalen med Tyrkiet.

Med en effektiv kontrol af Vestbalkanruten må fokus nu være på at sikre håndhævelsen af Schengen- og Dublinreglerne. Vi kan ikke længere tillade en ukontrolleret transit af flygtninge og migranter op igennem Europa.

De overordnede rammer for EU-Tyrkiet-aftalen indeholder bl.a. en fælles forståelse for, at nye irregulære migranter, der ankommer til Grækenland fra Tyrkiet, skal returneres, at EU for hver syrer, som Tyrkiet tilbagetager, skal genbosætte en anden syrer fra tyrkiske flygtningelejre, at vi får styrket kontrollen ved den eksterne grænse, og at vi bidrager til at sikre forholdene for flygtninge i Tyrkiet.

Det er godt, at man nu har fået skitseret delementerne til en løsning, der kan stoppe trafikken fra Tyrkiet til Grækenland. Regeringen finder vi det positivt, at der bl.a. lægges op til at sætte effektivt ind over for menneskesmuglernes forretningsmodel. Nu vil formanden for Det Europæiske Råd Donald Tusk bruge dagene frem mod mødet i Det Europæiske Råd den 17.-18. marts til at arbejde videre med de overordnede punkter med henblik på, at der kan opnås enighed om de nærmere detaljer på det kommende møde. På den baggrund forventes Det Europæiske Råd at fastsætte retningslinjerne for de kommende måneders arbejde. Det må i den forbindelse forventes, at også Schengensamarbejdets fortsatte funktionalitet og Dublinforordningens fremtid vil blive bragt op.

Fokus i disse forhandlinger må forventes at være på sikring af EU's ydre grænser. Det er bydende nødvendigt, at vi får styr på antallet af flygtninge og migranter, som kommer til Europas grænser, og at situationen bringes under kontrol. For regeringen er denne problemstilling helt central, og Tyrkiet aftalen er som sagt et vigtigt element i denne sammenhæng.

Fra regeringens side bakker vi op omkring fælles løsninger på migrationskrisen. Det er positivt, at der med erklæringen er taget et godt skridt på vejen mod en holdbar løsning på udfordringerne i samarbejde med Tyrkiet.

Desuden forventes det, at Det Europæiske Råd kort vil vedtage konklusioner om den økonomiske situation inden for rammen af det europæiske semester. Det er forventningen, at man vil nå til enighed om de generelle økonomisk-politiske retningslinjer til brug for medlemslandenes nationale reform- og konvergensprogrammer. Dette er en fast del af semesteret, hvor DER også tidligere år har udstukket de økonomisk-politiske retningslinjer på forårstopmøderne. Der forventes endvidere konklusioner om arbejdet med at styrke det indre marked.

Afhængigt af udviklingen vil Det Europæiske Råd også drøfte aktuelle udenrigspolitiske emner. Der vil herudover kunne komme yderligere emner på dagsordenen.

Kenneth Kristensen Berth foreslog, at man også på mødet diskuterede udmeldingen fra den tyrkiske minister for europæiske anliggender om, at Tyrkiet mener, at der er sat en grænse på 9.999 asylansøgere, som man vil tage tilbage til Tyrkiet. Når man tænker på, hvor mange illegale emigranter, der kom til Europa i 2015, gjorde det tal ikke nogen forskel. EU måtte klargøre forudsætningerne for en aftale med Tyrkiet, for det var ret vidtgående at fritage tyrkere for visumforpligtelse i hele Europa.

Udenrigsministeren svarede Kenneth Kristensen Berth, at man var i gang med at finde en løsning, og at der var forhandlinger i forskellige sammenhænge om, hvad aftalen præcis indeholdt. Om eftermiddagen var der indkaldt til ekstraordinært Coreper-møde. Ministeren mente ikke, at EU har en interesse i at lave en aftale Tyrkiet, der er begrænset i antal. Det vil betyde, at menneskesmuglernes forretningsmodel kan bestå – de skal bare sørge for at have sendt nok flygtninge over. Ideen var at bryde den model. Fra dansk side havde man lagt vægt på, at der er visse ufravigelige krav, som Tyrkiet skal efterleve, for at opnå visumliberaliseringer. Tyrkiet må frem mod sommeren bevise, at de er i stand til at det.

3. Det Europæiske Semester – synteserapport 2016

– *Præsentation/politisk drøftelse*

Rådsmøde 3458 – bilag 1 (samlenotat side 4)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Interinstitutionel aftale om bedre lovgivning

– *Vedtagelse/Politisk drøftelse*

KOM (2015) 0216

Rådsmøde 3458 – bilag 1 (samlenotat side 6)

EUU alm. del – bilag 475 (fortroligt) (positionsrapport til brug for udarbejdelse af Rådets ønsker til indholdet af en kommende interinstitutionel aftale)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 94 (udvalgsmødereferat side 11, forhandlingsoplæg forelagt EUU 9/10-15)

Rådsmøde 3401 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde almindelige anliggender 23/6-15)

EUU alm. del (141) – bilag 541 (udvalgsmødereferat side 817, behandlet i EUU 17/4-15)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Samhørighedspolitik: investering i vækst og beskæftigelse

– *Orientering*

Rådsmøde 3458 – bilag 1 (samlenotat side 8)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO 6. Forslag til Rådets forordning om tilvejebringelse af nødhjælp inden for EU

– Vedtagelse

KOM (2016) 0115

Rådsmøde 3458 – bilag 2 (supplerende samlenotat)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – spørgsmål 55 (spørgsmål til udenrigsministeren om, hvorvidt ministeren finder, at 300 mio. euro i bistand i 2016 er tilstrækkeligt til at hjælpe landene langs Balkanruten med den massive udfordring med flygtninge, som disse står over for)

Udenrigsministeren: Sagen skal formelt vedtages på Rådet (almindelige anliggender) forud for Det Europæiske Råd den 17.-18. marts. Der er tale om et helt nyt forslag fremsat af Kommissionen på opfordring af Det Europæiske Råd, som i konklusionerne fra sit møde den 18.-19. februar tilkendegav, at den humanitære situation for migranter på Vestbalkanruten kræver en omgående indsats. På den baggrund offentliggjorde Kommissionen forslaget om tilvejebringelse af nødhjælp inden for EU onsdag den 2. marts.

Det står klart, at den øgede anvendelse af grænsekontrol på Vestbalkanruten fører til en vis ophobning af migranter. Det har skabt behov for akut humanitær nødhjælp, som går ud over kapaciteten i navnlig Grækenland. Forslaget skal ses i lys af, at der ikke i øjeblikket eksisterer et instrument i EU-værktøjsskassen, der kan yde humanitær nødhjælp til EU-lande i en situation som den aktuelle.

FO Forslaget omfatter i princippet muligheden for at give nødhjælp til alle medlemslande, men det er klart, at instrumentet i den aktuelle situation reelt vil blive anvendt til hjælp til Grækenland. Kommissionen foreslår, at instrumentet oprettes som et permanent tilgængeligt instrument.

I sin essens handler forslaget om at bringe eksisterende humanitære koncepter og partnerorganisationer i anvendelse, så hjælpen kan iværksættes hurtigst muligt. Kommissionen foreslår, at der afsættes i alt 700 mio. euro i både forpligtelses- og betalingsbevillinger i perioden 2016-2018, heraf 300 mio. euro i forpligtelsesbevillinger og 241 mio. euro i betalingsbevillinger i 2016.

Lad mig i øvrigt bemærke, at den almindelige humanitære indsats i tredjelande ifølge Kommissionen ikke påvirkes af forslaget. Som bekendt er der tværtimod tale om, at nærområdeindsatsen i disse uger tilføres supplerende midler. Jeg henviser her til finansministerens tidligere forelæggelse af faciliteten for flygtninge i Tyrkiet og det verserende beslutningsforslag herom.

Drøftelserne i Rådet har vist bred opbakning til forslaget og forståelse for sagens hastekarakter. Regeringen støtter forslaget om tilvejebringelse af nødhjælp inden for EU som et supplement til den helt nødvendige indsats, der i øvrigt pågår med at få kontrol med de ydre grænser. Forslaget træder selvsagt ikke i stedet for denne indsats, men adresserer et akut behov, som er opstået navnlig i Grækenland.

Idet jeg i øvrigt henviser til samlenotatet, beder jeg om udvalgets tilslutning til, at vi fra dansk side støtter forordningens vedtagelse.

Kenneth Kristensen Berth syntes, det var pudsigt, som diskursen havde ændret sig. Et år tidligere mente man, at grænsekontrol bare var en fiks idé, som Dansk Folkeparti havde fået. Nu så man, hvordan grænsekontrol var indført mange steder i Europa, og hvordan det var lykkedes for Makedonien at lukke sine grænser til Grækenland hermetisk. Grænsekontrol fungerer udmærket. Dansk Folkeparti støttede forhandlingsoplægget, fordi partiet var klar over, at der var et behov for at hjælpe grækerne økonomisk i den akutte situation. Om det skulle ske med det nævnte beløb eller et andet, afhang af, om grænsen til Makedonien forblev lukket.

Søren Søndergaard påpegede, at det som bekendt er lettere at lukke en landegrænse end en søgrænse. Han støttede forhandlingsoplægget, men ville gerne vide, hvor den økonomiske hjælp til Grækenland blev rubriceret i EU's budget. Hvem skal kontrollere, at pengene bliver anvendt uden svindel og svig? Var det underlagt EU-Parlamentets budgetkontrol?

Peter Hummelgaard Thomsen støttede forhandlingsoplægget. Han bemærkede, at man i mange medlemslande havde set, hvordan den bistand og nødhjælp, der skulle gives til nærområderne, også blev brugt inden for landegrænserne. Hvordan troede ministeren, at det ville være et år frem i tiden? Ville puljen blive øget, og man ville se mere af den slags? Og hvad mente ministerens kolleger om behovet for, at de enkelte lande øger nærområdestøtten? Man burde understrege det behov på rådsmødet.

Formanden nævnte, at flere EU-lande stikker snablen ned i EU-fælleskassen for at løfte et nationalt problem. Hun kunne tage Frankrig, der ønsker at bruge landbrugsstøtten til at brødføde den fattige del af befolkningen, som eksempel. Traditionelt set var det jo et nationalt anliggende at tage sig af de humanitære problemer inden for egne grænser. Havde man overvejet, hvordan man får rammet det ind, så man ikke sparer på de nationale budgetter for at få EU til en betale en regning, som egentlig bør være national?

Formanden gengav en skriftlig indstilling fra Alternativet, der ikke var repræsenteret på mødet. Partiet tilsluttede sig regeringens forhandlingsoplæg, men ville gerne problematisere, at man ønsker at finde pengene inden for det nuværende budget, og at der dermed ikke er tale om nytildførte midler. Alternativet mente også, at de afsatte beløb ikke kunne stå mål med den kæmpe udfordring, som landene på Balkanruten stod med.

Udenrigsministeren svarede Søren Søndergaard, at det var omprioriteringer inden for budgetkategori 3, der handler om er sikkerhed og borgere. Som nævnt i samlenotatet ville brugen af midlerne komme ind under almindelig EU-kontrol. Man flytter penge fra andre områder af EU's budget ind på nødhjælpsområdet for ikke at udhule det, der ellers skulle bruges i nærområderne, altså Libyen, Jordan etc.

Ministeren henviste til, at rigtig mange lande havde deltaget i donorkonferencen i London i februar, og at mange af dem havde lovet mere støtte. Så måtte man se, om løfterne også blev til pengeoverførsler. Danmark havde gjort alt klart til at kunne levere på det, og han håbede, at andre lande ville gøre det samme. Man har desværre ikke altid positiv erfaring med, at de løfter, der gives på konferencer, bliver fulgt op af midler. Storbritannien og Tyskland var blandt de lande, der var i gang med en stor indsats for at lægge pres på landene for, at de leverer det lovede til Syriens nærområder.

Var man bekymret over beløbets størrelse, måtte man huske på, at pengene til nødhjælpen komplementerer landenes egen indsats. Man vælger at bruge nødhjælpen på Grækenland, fordi landet står i en ekstraordinær situation, hvor landets egne systemer ikke kan klare presset. Det er en ekstra hjælp, og ideen er ikke, at de skal lægge egne støtteforanstaltninger til side og klare sig med EU-støtte. Han håbede, at det kunne være med til at sikre ordnede forhold, indtil man finder løsning, der gør, at man har mere styr på, hvor mange der kommer ind.

Formanden ville gerne grave mere i spørgsmålet om, hvordan man sørger for, at nationale problemer ikke bliver løst via fælleskassen. Og kunne ministeren præcisere, hvor pengene bliver taget fra? Hun hørte ham sige, at de ikke blev taget fra hjælpen i nærområderne, men at sige, at pengene kommer fra de store hovedområder, var ikke ligefrem konkret.

Udenrigsministeren sagde, at der indtil videre var en omprioritering inden for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden for de 100 mio. euro ud af de 700 mio. euro, og der var lagt op til, at resten skulle findes ved omprioriteringer senere på året. Men nej, det var ikke så konkret. Selve finansieringsdelen af de 700 mio. euro hørte under finansministerens ressort.

Ministeren ønskede ikke, at det blev starten på, at man flytter nationale problemer over på den fælles kasse. Men så man på Grækenlands situation, skyldtes den også, at alle europæiske lande igennem lang tid havde vendt det blinde øje til migration. Derfor har alle landene et medansvar for, at strømmen af mennesker ved Vestbalkanruten er blevet så markant, og de har dermed alle en forpligtelse til støtte Grækenland i den akutte situation. Ministeren var dog være særligt opmærksom på, at det ikke må betyde, at nationale udfordringer bliver flyttet til fælleskassen.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

7. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3456 (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016

1. Markedssituationen for landbrugsvarer

- *Orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3456 – bilag 1 (sammenfatning side 2)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 177 (udvalgsmødereferat side 133, senest behandlet i EUU 6/11-15)

Miljø- og fødevareministeren: Det første punkt er markedssituationen for landbrugsvarer, hvor der særlig i mælke- og svinekødssektoren fortsat er lave priser. Der er et stort pres fra især Frankrig for yderligere markedstiltag. Grundlæggende er det vigtigt, at vi holder fast i den fælles landbrugspolitik og det indre marked.

Jeg vil prøve at gå igennem nogle af de ideer, der er præsenteret. Når det kommer til udbudsstyring eller produktionskvoter, bør det efter min mening ikke genindføres. Det må ikke gøres obligatorisk for medlemslandene. Det vil stride imod de sidste 20 års reformer af landbrugspolitikken. Det samme gælder eksportrestitutioner, som også fjernes med WTO-aftalen. Kommissionen har dog oplyst, at der teoretisk set kunne være mulighed for at anvende det i enkelte sektorer frem til 2020.

Støtte til privat oplagring er et instrument, som har været i brug både for svinekød og mælk. Det er en del af markedsordningen fra 2013. Det skal bruges forsigtigt, men det kan være nødvendigt at anvende det midlertidigt. En forhøjelse af interventionsprisen vil kunne lede til større lagre af smør og mælkepulver. Det kan dermed indebære en risiko for et senere krav om genindførelse af mælkekvoter eller lignende obligatorisk udbudsstyring.

Der er andre medlemslande, som ønsker endnu en krisepakke med ekstra direkte støtte til landmændene. Det hjælper ikke tilstrækkeligt, da det ender med at blive meget små beløb til den enkelte landmand. Vi er også nødt til overordnet at forholde os til, at der er et meget stramt budget i EU. Der er også den såkaldte krisereserve, som vi ikke mener skal anvendes allerede nu. Derudover finansieres krisereserven også ved at tilbageholde direkte støtte, som landmændene ellers får udbetalt.

Hovedprioriteten fra dansk side er, at vi både fra medlemslandenes og Kommissionens side arbejder aktivt på markedsåbninger på tredjelandsmarkeder for her igennem at øge efterspørgslen og landmændenes afregningspriser. Det tager tid, men nye afsætningsmuligheder er helt afgørende, hvis dansk og europæisk landbrug skal komme igennem den vanskelige markedssituation.

Samtidig skal vi sammen med Kommissionen fortsætte med at løse de konkrete forhindringer for landbrugs- og fødevareeksporten, der desværre findes selv i de tilfælde, hvor

der er indgået handelsaftaler. Og jeg vil gentage, at Kommissionen bør arbejde langt mere aktivt på at finde en løsning på de russiske veterinære restriktioner.

Frankrig, Tyskland og en række andre medlemslande vil sandsynligvis presse på for, at formandskabet eller Rådet konkluderer, at der skal iværksættes yderligere tiltag af Kommissionen. Punktet er ikke sat på dagsordenen til vedtagelse af rådskonklusioner. Ikke desto mindre kan det ikke udelukkes, at formandskabet vil forsøge herpå. Der vil være elementer, som vi ikke er begejstrede for. Det meste vil være tiltag, som kan iværksættes af Kommissionen, som det skete i 2014 og 2015. Hvis det kræver forslag til Rådet, så vil vi vende tilbage hertil. Vi vil arbejde for at undgå rådskonklusioner, men vi vil ikke gå imod alene.

2. Finansielle instrumenter i forhold til landbrugspolitikken

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3456 – bilag 1 (samlenotat side 7)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

Miljø- og fødevareministeren: Punkt 2 er en drøftelse af finansielle instrumenter i forhold til landbrugs- og fødevarerektoren. Det er et eksempel på, at der kan være brug for nytænkning i landbrugspolitikken. Derfor er det rigtig godt, at Kommissionen forsøger at lancere nye finansielle instrumenter også uden for landbrugspolitikken. Det vigtige for os er, at det bliver så markedsbaseret, effektivt og ubureaukratisk som muligt.

De finansielle instrumenter dækker over et bredt spektrum som lån, garantier, tilskud til forsikringspræmier, futures m.m. En future er en aftale om køb og salg af et produkt til en fastsat pris på et fastsat fremtidigt tidspunkt. Det er også et område, som Kommissionens taskforce for landbrugsmarkederne vil se på og eventuelt komme med anbefalinger om til efteråret.

Set i lyset af de store prisfald kan drøftelsen også komme ind på forsikring til at afbøde udsvingene. Det er jeg åben over for at drøfte, men det skal selvfølgelig holdes sammen med de eksisterende støtteinstrumenter, hvor vi bruger et stort budget på direkte indkomststøtte til landmændene. Den amerikanske landbrugspolitik har anvendt forsikringsordninger, hvilket nogle også mener bør indgå i overvejelserne om den fremtidige europæiske landbrugspolitik efter 2020.

3. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EU) 2016/72, bl.a. for så vidt angår visse fiskerimuligheder for tobis

– *Politisk enighed*

Rådsmøde 3456 – bilag 1 (samlentat side 9)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

Miljø- og fødevareministeren: Punkt 3 handler om fiskeriet efter tobis i 2016. Vi har fra dansk side bedt om at få punktet på dagsordenen for at være på den sikre side. Det er meget vigtigt, at vi sikrer os, at forslaget bliver vedtaget, inden fiskesæsonen starter. Derfor har vi ikke taget nogen chance. Desværre er den biologiske rådgivning ikke særlig positiv i år. Det gælder også det vigtige forvaltningsområde 1 – Doggerbanke.

Vi støtter, at fiskerimulighederne for tobis fastsættes i overensstemmelse med den biologiske rådgivning. Vi arbejder også for, at der etableres et realtidsmoniteringsfiskeri i område 1 fra den 15. april til den 6. maj 2016, og at den endelige kvote for dette område fastsættes ud fra resultaterne af dette fiskeri.

Jeg kan oplyse, at Kommissionen har imødekommet vores ønsker, så derfor vil forslaget ikke komme på selve rådsmødet. Forslaget vil derimod blive vedtaget i en skriftlig procedure. Det sikrer en hurtigere proces.

4. Rådets konklusioner om Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 11/2015: Forvalter Kommissionen EU's fiskeripartnerskabsaftaler hensigtsmæssigt?

– *Enighed om rådskonklusioner*

Rådsmøde 3456 – bilag 1 (samlenotat side 12)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

Miljø- og fødevareministeren: Punkt 4 er rådskonklusioner om fiskeripartnerskabsaftaler baseret på en særberetning fra Revisionsretten. Fra dansk side har vi fokus på de elementer, som vi generelt fremhæver i forhold til fiskeripartnerskabsaftaler, såsom bæredygtighed og menneskerettigheder. Det falder fint i tråd med rådskonklusionerne om fiskeripartnerskabsaftaler vedtaget under det danske EU formandskab i 2012.

5. Rådets konklusioner om Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 13/2015: EU's støtte til træproducerende lande under FLEGT handlingsplanen

– *Enighed om rådskonklusioner*

Rådsmøde 3456 – bilag 1 (samlenotat side 14)

EUU alm. del (15) – bilag 418 (internt) (kommenteret dagsorden)

Miljø- og fødevareministeren: Punkt 5 er rådskonklusioner i forhold til bæredygtig handel med tømmer - FLEGT baseret på en særberetning fra Revisionsretten. Grundlæggende er FLEGT et forsøg på at sikre en mere bæredygtig handel med tømmer ved at styrke tredjelandenes forvaltning og kontrol med skovhugst. Desværre er der ikke nået store resultater endnu. Derfor ser vi frem til, at ordningen skal evalueres af Kommissionen.

6. Eventuelt

7. Siden sidst